Лъжнитѣ хълмъ височ около 18 километра на с.з. отъ Враца, ма
сто продължително не много високо Върбо, съвършено чуждо сръ
лиса и не достѫпна, а отъ друга страна то е достѫпно и полегато
На 18 май 1876 тукъ е станало главното и историческо сражение меж
ду четата на Хъбетевъ и турцитѣ. Позицията на четата не била
удачна защото сѫдѣ на бърдото въ тѣсно мѣсто. Задъ
чената позиция непосредно до прикритието на гората отъ
три страни почти безопасно да доблизатъ врагъ и нападатъ, защо
бунтова не мѣсто е крайно безводно. — На изт. подъ самото бърдо
лежи с. Бѣлица, а на западъ — с. Чирен. — На мѣстото двѣ е била са
мата позиция. Днесъ се вижда единъ гробадевъ бърдо
На 1876 тука четата се сбирала едва отъ 150 — до 160 души, а отъ
тѣй отъ 200 души редовна войска до 2000 души черкези и башибо
зуци, които рѣшиха да не съкрушатъ съвсѣмъ четата. — На 18
тия тука на Лъжнитѣ хълмъ и на челото застана бунтовъ
ва сега мѣстенчи сѫ Хр. Ботевъ, Георги Бенковъ, Петъръ Волковъ, Да
видъ Теодоровъ, Сава Мѫрдаровъ, Колчовски, Радиловъ (руснакъ) сте
ранъ (грузинецъ), Кордановъ, Георги Икономовъ, Василъ Ивановъ
Хаджихаджиевъ, Чичо Ивановъ, Коста Димитровъ, Никола Коруто
Хаджи Георги, и попъ Сава отъ Стара Загора. — На 1867 г. на 18
тия тука непрѣдъ сражението не славно поражение дваде
тина до 200 души бѣгаци отъ околнитѣ села и отъ гр. Ка
лоферъ безъ изключение на живитѣ и ходжабашии. Тукъ сѫ присѫ
ствували на погребението на убититѣ на четата
Хр. Ботевъ, Сава Войковъ отъ Кърнаре и Н. Цаковъ отъ с. Рупча
Бѣла. Народътъ въ покривъ на радостъта си окичи съ цвѣти
тѣлата на падналитѣ юнаци и ги положи въ общата гробница.
Между загинувшитѣ въ сраженията се явиха двама
Хр. Ботевъ, Сава Войковъ отъ Кърнаре и Н. Цаковъ отъ с. Рупча
бѣла. Народътъ въ покривъ на радостъта си окичи съ цвѣти
тѣлата на падналитѣ юнаци и ги положи въ общата гробница.
Между загинувшитѣ въ сраженията се явиха двама

Мърковѣ могила (при Чолпаковци) с хълмътъ или по добрѣ чаиръ
отъ рѣдка не Средни Чолпаковци наѣвай бърдо на изтокъ.
Мърковѣ могила съставя отъ три особени
чаиръ отъ които северний надъ Двѣнецъ е мѣстностъ до негодно
за отбрана точно стара. (Изт. Двѣнецъ. Средний чаиръ е
свѣтатъ и Мърковѣ могила, третий и южний чаиръ краенъ изкъ
рѣтъ двѣ или пещери извѣстни с име Чѣлма Дупка голѣма, за
които дълго прорѣчувала до кадѣ Двѣнецъ (казваха ми
анекдоти нѣкои за невѣсткото трасе по сега не помня). Надъ Чѣлма
Дупка отъ горѣ стигатъ, който са казва Средна който дова
кънъ черъвени брѣгъ.

Мѫтница или мѫтнишкий мѣнастиръ св. Иоан Богослов
сега се казва по мѣстно ... на извора Мѫтница. Тѣ
два извора на близо до мѣнастиря и единий отъ тѣ
по голѣмий като върви на изтокъ отъ Дому са подлицата
истинска мѫтница на Дому.